

УДК 37:001.102

А. Войналович,

завідувач лабораторії навчально-методичної інформації

КЗ «Житомирський ОППО» ЖОР

В. Денисенко,

методист лабораторії навчально-методичної інформації

КЗ «Житомирський ОППО» ЖОР

ОСВІТНІЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС: ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ

Інформаційно-аналітична діяльність сьогодні стає важливим чинником подальшого розвитку нашого суспільства та одним із засобів відбору і методичного опрацювання сучасних наукових досягнень у галузі освіти, трансформування їх у практичну діяльність освітніх закладів.

Пріоритетним напрямом цієї роботи вважаємо розвиток інформаційно-освітнього середовища, науково-методичну підтримку інноваційної діяльності, науково-експериментальні пошуки освітян, упровадження інтерактивних методів навчання.

Для цього та з метою інформаційної просвіти нашим інститутом використовуються можливості електронного науково-методичного журналу «Житомирщина педагогічна», який декларує багатоаспектну інформацію про актуальні проблеми освітнього процесу, висвітлює та розкриває окремі наукові та методичні питання галузі, проводить політику відкритого доступу до педагогічної співпраці на основі вільного поширення та обміну досвідом.

Серед пріоритетних напрямів – інформаційно-правовий супровід впровадження сучасних педагогічних технологій, особистісно орієнтованого спрямування усіх важливих аспектів освітньої діяльності.

Звернемось до конкретики. Протягом двох останніх років редакційною колегією журналу підготовлено 8 випусків часопису, у якому надруковано 122 статті практично з усіх важливих складових освітньої галузі. Серед 147 авторів – 23 викладачі інституту, з яких 16 мають наукові ступені, 32 методичних працівники інституту та представники органів управління освітою територіальних громад. Свої напрацювання представили 29 керівників освітніх закладів, 36 вчителів-практиків, 7 психологів та соціальних педагогів, 17 вихователів закладів дошкільної освіти та шкіл-інтернатів, 2 військові керівники. Долучився до числа авторів і кореспондент місцевої газети з міста Новограда-Волинського.

Тематична складова

Тематика журналу розробляється на основі перспективного плану у контексті стратегічних напрямів, визначених інститутом та передбачуваних для розв'язання заходів річного циклу його діяльності. З огляду на вказане,

опрацьовуються рубрики журналу: «Освітні технології», «Нова українська школа», «Дистанційне навчання», «Нові виклики в освіті», «Дослідно-експериментальна діяльність», «Інклюзивна освіта», зміст яких набував постійного осучаснення. Враховуючи актуальність проблеми, відкриваються нові рубрики: «Нова школа у нових громадах», «В умовах децентралізації», «Творчий портрет вчителя», «Практики змін» тощо.

Щодо тематики матеріалів. Найбільш питомою є вага статей журналу щодо організації дистанційного навчання (24), інформаційно-комунікаційних технологій, сучасних освітніх систем, інтерактивних методів навчання (34), інклюзивної освіти (14), діяльності в умовах Концепції «Нова українська школа» (12), моніторингу якості освіти (6), дослідно-експериментальної та проєктної діяльності (15). Перелік можна доповнити матеріалами з дошкільної освіти, нормативно-правового, психологічного забезпечення, патріотичного виховання, освітнього менеджменту.

Досвідом роботи з запровадження автономії освітніх закладів в умовах децентралізації поділились керівники відділів освіти Коростишівської міської ради І. В. Джаман та Тетерівської сільської ради В. В. Весельський.

З огляду на актуальність, готуються окремі тематичні випуски журналу з описом практичного досвіду освітян, в т. ч. щодо використання технологій дистанційного навчання («Житомирщина педагогічна» № 3, 2020).

Змістова складова

Зміст журналу зорієнтований на оперативне реагування та реалізацію широкомасштабних освітніх реформ, розкриття всіх їхніх важливих складових. З-поміж них необхідно виокремити Концепцію «Нова українська школа», досвід реалізації якої освітянами розміщений у кожному номері нашого часопису. Це перш за все питання впровадження освітніх проєктів та технологій, формувального оцінювання, Державного стандарту початкової освіти, інтегрованого навчання, розвитку пізнавальних компетентностей учнів.

У змісті журналу виокремлювалась тема створення інноваційного середовища як засобу інноваційної компетентності педагогів освітніх закладів. На думку авторів статей з цієї проблематики, саме таке середовище створює умови для інтеграції співробітництва установ та закладів освіти, поширення перспективного педагогічного досвіду, впровадження нових технологій та методів.

Не можна оминати важливість партнерства інституту післядипломної педагогічної освіти та опорних шкіл області насамперед у контексті Нової української школи. Наші дописувачі – вчителі-практики – діляться своїм досвідом роботи в умовах дистанційного навчання, спрямованого на безперервність процесу професійного зростання.

На шпальтах журналу розміщувались кращі напрацювання вчителів-учасників обласних оглядів-конкурсів, найбільш оригінальні курсові роботи слухачів курсів.

Трансформація журналу в електронний формат обумовила зростання інтересу до нього з боку педагогічних працівників, у т. ч. з інших областей та

науковців Інституту модернізації змісту освіти (№ 3, 2021), забезпечила ширший доступ освітян до методичних напрацювань, сучасних систем і технологій. Крім того, це дозволило спростити подачу матеріалів до журналу, покращити умови для співпраці з авторами.

В умовах перманентних змін в освітньому законодавстві, запровадження Державних освітніх стандартів, оновлення змісту навчальних планів і програм науковцями та методистами інституту практикується підготовка інформаційно-методичних рекомендацій та практичних порад щодо організації освітньої діяльності напередодні нового навчального року.

Набуло системності розміщення інформаційних матеріалів щодо організації та проведення моніторингових досліджень з позицій оцінювання поточного стану об'єкта управління, його регулювання та прогнозування і розвитку (автор А. Ф. Шегеда).

Продовжується спрямування діяльності журналу на висвітлення одного із таких актуальних напрямків інноваційного розвитку природничо-математичної освіти, як система навчання STEM (автор Ю. В. Доготар).

У нашому часопису розміщується інформація про останні видання інституту з короткою анотацією та рекомендаціями щодо можливості ознайомлення з ними.

Маємо підтримку освітян щодо запровадження рубрики «Юридична консультація», де фахівці розкривають зміст окремих нормативно-правових документів, дають поради з тих чи інших проблем (Н. В. Венцель).

Редакція використовує видання для презентації «Творчого портрету вчителя» як форми роботи з розвитку педагогічної творчої ініціативи, зростання авторитету педагогів.

Відпрацьовано систему перевірки статей на плагіат, і в разі потреби матеріали повертаються автору на доопрацювання чи відхиляються з причин низького науково-методичного рівня або через відсутність актуальності.

Доступність як перевага

З метою реалізації інформаційних функцій методистами лабораторії запроваджено таку форму, як обмін інформацією у вигляді щотижневого огляду освітянських новин в країні з розміщенням на відповідній сторінці сайту інституту.

Регулярно висвітлюються найбільш важливі події з життя освітніх закладів області.

Відслідковується зміст фахових педагогічних журналів, які отримує наша бібліотека і на основі чого анонсуються статті найбільш значимого формату, що має на меті оновлення методичних і практичних умінь учителя, підвищення його фахової майстерності.

Періодично здійснюємо бібліографічний огляд наукових журналів.

Одночасно ми бачимо перспективи в удосконаленні інформаційно-просвітницьких функцій лабораторії, наданні їм більшої системності та динамічного характеру. Цьому сприятиме поглиблення координації дій відповідних підрозділів інституту, концентрація зусиль щодо інформаційного

супроводу освіти в області, підготовки вчителя до роботи в нових умовах реформування галузі та децентралізації.

Звівши всі складники інформаційного супроводу до спільного знаменника, можна дійти висновку, який ще раз підкреслює важливість інформації як надзвичайного ресурсу, що обумовлює значні зміни у нашій галузі і залишається пріоритетним напрямом у розбудові освіти, у тому числі і післядипломної.

Вирішення цього актуального питання може бути досягнуто за умови тісної співпраці науковців, методичних працівників, керівників освітніх закладів, учителів і вихователів, психологів і соціальних працівників, а також тих, хто хоче змінити освіту на краще.